

Divdesmitā diena: Jēzus kā Jāzeps audzinātājs

Divpadsmit gadu vecumā Jēzus piedalās *bar micwa* liturģiskās iniciācijas rituālā, lai turpmāk Viņš drīkstētu publiski lasīt savas dzimtās pilsētas Sinagogā, liekot galvā lakatveidīgu *talit`u*, līdzīgi kā to darīja Jāzeps un visi vietējie vīrieši. Sagatavošanās šim kalpojumam ilga vairākus mēnešus, tās ietvaros Viņam nācās kopā ar vienaudžiem pavadīt laiku skolā, kura darbojās Jeruzālemes svētnīcā.

Kad vienā no saviem ikgadējiem svētkoļojumiem Marija un Jāzeps bija jau devušies mājupceļā uz Nācareti, viņiem nācās atgriezties Jeruzālemē, lai sameklētu tur palikušo Jēzu, viņu atpakaļceļš uz Jeruzālemi bija jau saistīts ar Jēzu.

Izglītības jeb *educatio* jēdziena galvenā doma saistās ar ‘celšanu gaismā’, ‘izvilkt’ no latīņu vārda *e-duco*. Šajā gadījumā sanāk, ka dēls kaut kādā mērā liek mainīt jeb izvelk savus vecākus no iepriekš nodomāta ceļa un liek mainīt tā virzienu.

“Pēc trim dienām viņi atrada viņu svētnīcā” (Lk 2, 46). Jāzeps ar Mariju atrod Jēzu svētnīcā, precīzāk, “tajā, kas pieder viņa Tēvam”. Jēzum vitāli svarīgi ir pildīt Tēva gribu un piepildīt apsolījumu.

Jēzus svētnīcā atradās “starp mācītājiem”. Šajā gadījumā “starp” nozīmē atrasties centrā, ieņemt svarīgu pozīciju “klausoties un jautājot”. Viņš, būdams Dzīvības Vārds, ieklausās un vaicā par Vecajā Derībā ietverto apsolījumu, vienlaicīgi sniedz gudras atbildes, pārsteidz savus klausītājus. Viņš ne vien ieklausās Rakstu zinātājos, bet arī uzdod viņiem jautājumus.

Jāzeps un Marija ir aizkustināti gan par zēna atrašanu, gan par netipisko situāciju, kādu viņiem nākas novērot. Divpadsmit gadus vecs zēns ir palicis Jeruzālemē nevis tādēļ, ka būtu izklaidīgs, intereses dzīts vai vēlējies palikt lūgšanas vientulībā. Iemesls ir noslēpumā tīts, kaut kas nebijis un pārsteidzošs.

Jēzus, atbildot uz Mātes jautājumu, kuru viņa uzdot arī Jāzeps vārdā, par palikšanas iemeslu, norāda, ka nevēlas sekot savu tēvu iestaigāto ceļu, bet gan sava Tēva ceļu. Tas ļauj manīt Tēva nodomu apziņu Viņā.

Jēzus šajā sarunā ir samērā nepakļāvīgs. Distanci, kādu vecāki Viņam bija ļāvuši izveidot, nevar nepamanīt – Dēls ne vienmēr pozitīvi atbild uz viņu gaidām. Jēzus saka: “..man vajag būt pie tā, kas attiecas uz manu Tēvu.” Tādā veidā paskaidro, ka ir atklājis savas dzīves jēgu. Šī atklāsme ir iespējama, pateicoties ģimenē valdošam garam, droši to izsaka, jo ievēro distanci, lai akli neizdabātu saviem vecākiem. It kā teiktu viņiem: “Jūs vada tiekšanās meklēt seno bērnu, kuru ir jāsargā, jāuzmana, lai pārlicinātos par savu veiktumu, svarīgumu, neaizvietojamību... Vai tad ne jūs mācījāt man Dievu Tēvu novietot savas dzīves centrā?”

Tēvā ir aplēpts Jēzus aicinājums, no tā izriet Viņa sūtība pasaulē. Atbildē “man vajag būt pie tā, kas attiecas uz manu Tēvu” izriet visi Viņa pienākumi – “šodien, rīt un parīt man jābūt ceļā” (Lk 13, 33), kā arī “noteikti jāpiepildās visam, kas rakstīts par mani Mozus Likumā un Praviešos un Psalmos” (Lk 24, 44); un Viņa apzinīgums – “arī citām pilsētām man jāsludina Dieva valstība” (Lk 4, 43).